

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta ta' l-14 ta' Frar, 2008

Appell Kriminali Numru. 352/2007

**Il-Pulizija
(Dr. David Saliba)
Vs
Robert Buttigieg**

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli nhar is-16 t'April, 2007, ghall-habta tal-10.30 a.m. u fil-gimghat ta' qabel bhala klient li ghalih qieghed isir l-izvilupp fis-sit sitwat fi Triq Birbal, Balzan (ex-Papillon), naqas milli jzomm files dwar sahha w sigurta' w kull informazzjoni ohra relevanti dwar is-sahha w sigurta' w jqieghedhom ghad-disposizzjoni ta' kull min ikun irid jispezzjonhom u li jkun jinhtieg l-informazzjoni mill-file biex ihares kull obligazzjoni li tohrog mill-ligi w dan ai termini ta' l-artikolu [Recte : Regolament] 3(2) ta' A.L. 281/2004

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-26 ta' Settembru, 2007, li biha, wara li rat ir-regolament 3(2) tal-Avviz Legali 281/2004, ma sabitx lill-appellat hati w ghaldaqstant illiberatu.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fit-18 t'Ottubru, 2007, li bih talab li din il-Qorti joghgobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata w minflok issib lil Robert Buttigieg hati tal-akkuzi kollha migjuba kontrieh u tinfliggi l-piena skond il-ligi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedini penali aggornati tal-appellati esebiti mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Avukat Generali, fil-qosor, huma s-segwenti w cioe':- li l-Ewwel Qorti ghamlet enuncjazzjoni zbaljata tal-ligi u apprezzament hazin tal-proviu stante li biex l-appellat seta' jigi liberat, l-appellat kellu jimxi skond id-dettami specifici tal-ligijiet li a bazi taghhom inharghu l-imputazzjonijiet odjerni. Dawn il-ligijiet jpoggu l-oneru tal-prova fuq l-imputat sabiex huwa juri li effettivament ghamel dak kollu li hu seta' ragjonevolment jaghmel ai termini tar-Regolament 12 tal-Avviz Legali 281 ta' l-2004. Saret ukoll riferenza ghas-sentenza ta' din il-Qorti "Il-Pulizija vs. Adrian Fenech et."

Rat l-ordni taghha tas-6 ta' Dicembru, 2007, biex din il-kawza tinstema' flimkien mall-appelli numru 350/07 u 351/07 appuntati ghall-istess jum.

Semghet ix-xhieda mill-gdid ;

Semghet it-trattazzjoni;

Rat l-ordni taghha biex il-kawza tigi rikjamata ghas-sentenza ghall-udjenza tal-lum.

Ikkonsidrat;

Illi x-xhieda jistghu jigu ri-assunti kif gej:-

MELINO MERCIECA, ufficjal tal-Awtorita' dwar is-Sahha w Sigurta' fuq il-Post tax-Xoghol, inkarikat mis-sezzjoni tal-kostruzzjoni, xehed li fis-16 t' April, 2007, ghall-habta tal-10.30am., kien ghamel spezzjoni go sit ta' kostruzzjoni go Triq Birbal, Balzan fejn kien qed isir xoghol ta' demolition. Iltaqqa' mal-kuntrattur li kien Gordon Bonavia w impjegat tieghu Noel Lyons. Innota li kien ghaddej ix-xoghol b' mod perikluz u traskurat. Hu kien ghalhekk ha r-ritratti esebiti li huma *black and white photocopies* tal-original. (Hawn il-Qorti awtorizzat l-esebizzjoni tal-original bil-kulur tal-fotografiji). Skondhu ma kienu ttiehdu ebda mizuri biex jissalvagwardaw is-sigurta' tan-nies tax-xoghol li kienu qed jaghmlu d-demolition u ta' min kien ghaddej minn hemm. Ma kien hemm ebda mizuri li setghu jisseparaw ix-xoghol bhal xi *barriers* tal-*concrete* u xi xibka tal-hadid. F' dal-kaz ma kien hemm xejn biex persuni specjalment xi tfal ma jidhlux fis-sit anki wara l-hin tax-xoghol peress li dan thalla miftuh berah. Ma twahhlux sinjali ta' sahha w sigurta'. Ma saret ebda evalwazzjoni ta' riskji kbar li jgibu ix-xogholijiet ta' kostruzzjoni. Dan irid ikun bil-miktub meta jkun hemm aktar minn hames min-nies. F'dal-kaz hu ra zewg persuni jahdmu hemm fuq is-sit. Ma kienx hemm *risk assessment* bil-miktub skond ma kien qallu l-istess Gordon Bonavia. Pero' f' dan il-kaz ghalkemm dan ma sarx bil-miktub, jidher mill-fatti li lanqas biss kien sar mhux bil-miktub ghax ma ttiehdex prekawzjonijiet xejn.

Hu ghalhekk kien ordna li x-xoghol jieqaf u li huma jmorru id-Dipartiment. Il-perit Cortis, l-appellat Buttigieg u Gordon Bonavia l-kuntrattur li kien qed iwaqqa' kienu marru d-Dipartiment ghal *meeting* li sar f' xis-2.30pm. Hu kien rega' staqsa lil Bonavia jekk kienx sar *assessment* u dan kien wiegbu li ma kienx sar. L-appellat Buttigieg qal li kien qabbad lil Perit Stanley Cortis bhala *Project Supervisor* skond ir-regolamenti tal-2004.

Il-Perit Cortis kien accetta li hu kien *Project Supervisor*. Id-Dipartiment pero' ma kien irceva ebda notifika dwar min kien ser ikun il-*Project Supervisor*. Wara pero' kienu

Kopja Informali ta' Sentenza

irecevev ittra tal-Perit Spiteri (Fol. 10) tas-16 t' April, 2007 bil-*letter head* ta' EMDP u jirreferi ghal "my clients' premises".

L-appellat Buttigieg kien qallu li ma kellux *Health and Safety File*. Il-Perit Cortis qallu li ma kienx ghamel "*a Health and Safety Plan*" u ammetta li ma kienx innotifika lid-Dipartiment bil-progett fuq insistenza tax-xhud. Hu kien ta ordni lil Bonavia biex jaghmel *risk assessment*, lil Cortis biex jaghmel *Health and Safety Plan* u jinnotifika lid-Dipartiment u lill-appellat Buttigieg tah ordni biex jaghtihom id-dettalji tal-kuntratturi w *s-sub-contractors*.

Dawn damu xi gimgha w nofs biex obdew. Meta saret innotifika gie dikjarat li x-xoghol kien ser jiehu aktar minn 2000 men days u li kienu ser jahdmu xi sitt persuni..

Il-Perit Cortis kien qallu li qed jitkellem ghan-nom ta' EMDP. Ix-xoghol kien beda xi erbat ijiem qabel skond Bonavia w wara, fin-notifika, hareg li kien ser jinvolvi aktar minn "2000 man days".

Wara ghamlu kollox u hadu l-prekawzjonijiet mehtiega. L-appellat Buttigieg ghamel file imma mhux ghas-sodisfazzjon tad-Dipartiment ghax ried isir aktar fid-dettall.

In kontro-ezami, x-xhud qal li l-Perit Cortis wiegeb ghan-nom tal-kumpanija EMDP. L-appellat Buttigieg kellu ditta bl-isem RJC Caterers Ltd. Kien minnu li l-forma tas-sit kienet tawwalija, imma ma kienux qablu kif kien qed jopera l-kuntrattur. Il-*pedestrians* iridu jigu salvagwardati. Kien perikoluz bin-nies ghaddejjin bil-gebel niezel hdejn saqajhom u dak il-hin kien qed isir xoghol u gebel niezel fuq il-bankina.

IL-PERIT MARIELLO SPITERI, xehed li hu kien responsabbli minn dan is-sit bhala perit u kien gie mqabbad mill-klienti tieghu RTC Caterers biex jaghmlu zvilupp. Kien ipprezenta l-applikazzjoni quddiem il-MEPA. Hareg il-permess. Umbaghad bdew is-*site supervision* bhala periti w kienu ghadhom responsabbli ghas-*site* sa'

meta kien qed jixhed, ghax is-*site* ghadu qed jinbena. Kien hemm is-socjeta' EMDP li hija socjeta' ta' periti. li hi *limited liability company*. Hu direttur taghha w magghom hemm impjegati hames periti. Stanley Cortis hu perit impjegat mas-socjeta' w responsabbli minn dik is-*site*. Jekk pero' ikun hemm xi problemi mal-MEPA, daww jiehu hsiebhom hu. Cortis jiehu hsieb id-*day-to-day site work* biex ikun cert li l-operat tas-*site* u l-kuntrattur ikunu qed jimxu "*according to regulations*". L-Engineer Frederick Camilleri (Sic!) huwa *Health and Safety Officer* responsabbli minn dan is-*site* skond id-dokumentazzjoni li huma baghtu lil *Health and Safety officials*. Huma accettaw dan id-dokument u huma baqghu ghadajjin bil-process u hadd ma waqqafhom. Dan id-dokument huma kienu baghtuh wara l-*inspection* tas-16 ta' April, 2007.

Is-*site* in kwistjoni hija dejqa hafna, mhux fonda w b'faccata twila. Bil-fors kellhom jaghmlu li jnehhu l-materjal minn-naha ta' wara. Mbaghad kellu jibda' jitwaqqa' l-bicca ta' barra tas-*site* biex ikunu jistghu jidhlu gewwa lejn il-bini. Meta dan sar kien hemm il-wardens fuq is-*site* biex iwaqqfu t-traffiku meta kienu qed isiru d-*demolition works*. Kienu fil-process meta tballiet l-ewwel parti tas-*site* ossia l-bicca ta' barra. Mbaghad la darba jitnehha l-borg, seta' jitwaqqa' l-bini kollu, jittella' hajt recint mad-dawra tond tas-*site*. Dan ma setax jitla' qabel ghax kieku l-makkinarju ma jkunx jista' jdur fis-*site* ghax kienet dejqa wisq. It-triq kienet maghluqa meta dan ix-xoghol kien qed isir. Kieku s-*site* kien ser jitwaqqa' bl-idejn xorta kien ser ikun hemm problemi li jistghu ikunu ta' perikolu ghall-*pedestrians* ukoll. Ghalhekk l-uniku mezz li twaqqqa' kien li jkun hemm il-wardens on site, jaghalqu t-triq. Ma setax isir ix-xoghol f'gurnata wahda w ghalhekk, wara li twaqqqa' l-bini kien ghad hemm dak il-borg on site. Kien mar hu stess fuq il-post diversi drabi. Hu kien baghat l-ittra esebita a fol. 10 fejn kien spjega il-*method statement* li kien qed juza. Id-Dipartiment ghal din l-ittra accettaw il-kaz kif ser joperaw. Taw il-*go ahead* biex joperaw. Gabu permess mill-ADT biex temporanjament jiehd u l-bankina biex ikun jista' jsir cint ta' protezzjoni. Kull ma fiha din il-bankina kienu 60 centimetru w mhix enormi. L-ADT tawhom sitt xhur cans biex jiskavaw is-*site* u jtellghu cint fuq il-bankina

w, wara li titla l-ewwel faccata tal-bini, jkunu jistghu jnehhu c-cint li qed qed jipprotegi s-*site* ghax umbaghad is-*site* tkun maghluqa. Id-Dipartiment kienu accettaw li jahdmu b' dak il-mod u tawhom il-*go ahead*. Huma ghamlu x-xoghol mill-aktar fis possibbli biex il-periodu jkun imnaqqas kemm jista' jkun. Huma mxew mar-regolamenti mill-A saz-Z.

Mill-ufficcju tieghu kien hemm il-Perit Cortis jissupervizja s-*site* bhala perit. Qabel ma dahal Stanley Cortis hu kien tah istruzzjonijiet kif kellu jnehhi certi hitan u certi soqfa qabel ma ssir id-demolizzjoni biex is-*site* tista' topera *in a safe manner* u ma jkunx hemm konsegwenzi tad-*demolition*. Eliminaw is-soqfa u l-affarijiet li kellhom jitnehhew qabel u mbaghad seta' jidhol il-makkinarju biex ikunu jistghu jkomplu bit-twaqqiegh. Hu f' ebda punt ma kien informa lid-Dipartiment bil-*man hours* li kien ser jiehu l-progett. L-unika referenza li jista' jkun li qed jaghmel ix-xhud tal-prosekuzzjoni kienet ghall-applikazzjoni inizjali. Din l-applikazzjoni titkellem fuq "*a duration of twelve months with a maximum of workers carrying out construction work on site at any one time of six workers*". Jekk qed jirreferi ghal din l-applikazzjoni, din tirreferi ghall-*construction work* u mhux ghad-*demolition* tas-*site*. Esebixxa - fuq ordni tal-Qorti - kopja ta' din l-applikazzjoni iffirmata minn Frederick Camilleri (Sic!) li huwa d-*designated supervisor on site*. Ix-xoghol tat-twaqqiegh ha forsi tlitt xhur u l-aktar li kien hemm nies *on site* kienu zewg persuni. It-twaqqiegh tal-idejn sar bl-idejn minn persuna wahda.

Hu la kien prezenti meta saret l-*inspection on site* u lanqas ghal-laqgha li saret dak in-nhar stess wara nofs in-nhar fl-Ufficju tal-Awtorita'.

IL-PERIT STANLEY CORTIS xehed li hu dejjem emfasizza li hu kien qed jagixxi "*on behalf of Mariello Spiteri*" waqt il-laqgha mal-ufficjali tal-Health And Safety. Il-klient ma kienx qal lill-ufficjal li hu kien is-*site supervisor*. Qallu li huma kienu l-periti w li l-klient kien *on behalf of* RJC Caterers. Hu ma kienx prezenti waqt l-*inspection* li saret fis-16 t' April, 2007. Fil-granet ta' qabel kien hemm pero' u kienu anki hemm hu w il-perit Mariello Spiteri biex

jaraw is-sitwazzjoni w qatt ma kienu jmorru fl-istess hinijiet biex jaccertaw li x-xoghol qed isir sew. Gurnata qabel kien hemm il-wardens. Il-granet ta' qabel l-ispezzjoni kienu naddfu fuq barra; il-faccata w dahlu bil-gaffa u t-truck gewwa. Kien hemm certu postijiet fejn ix-xoghol tal-hatt ma setax isir bl-idejn ghax kien hemm travi twal minn-naha sal-ohra w dan bil-fors ried isir bil-makkinarju kbir. Taht, il-post kien fabbrika w it-travi kienu jspannjaw minn-naha sal-ohra.

Oltre dawn il-provi, l-prosekuzzjoni kienet esebiet set ritratti *black and white* mehuda mix-xhud Melino Mercieca li jinsabu a fols.5 u 6 tal-process. Giet esebita ukoll kopja ta' ittra bid-data tas-16 t' April, 2007, bil-*letter head* ta' EMDP Environment Management Design Planning indirizzata lil Silvio Farrugia, *Senior Manager, Occupational Health and Safety Authority*, u iffirmata mill-Perit Mariello Spiteri fejn jidher li din id-ditta infurmat lill-Awtorita' li "*...we are commencing works in order to demolish, excavate and construct development...*" u fejn ippropona kif setghu jsiru dawn ix-xogholijiet minnhabba in-natura partikolari tas-*site* in kwistjoni. Qal ukoll *inter alia* li: "*relevant health and safety report would be prepared in due course*". Giet ukoll esebita ukoll ittra li l-Awtorita' kitbet lid-Diretturi ta' R.J.C. Caterers, lid-Diretturi ta' E.M.D.P. Ltd u lill-kuntrattur J. Bonavia & Nephews Ltd. u li ggib id-data tal-ghada 17 t' April, 2007, fejn l-Awtorita' tathom rispettivament istruzzjonijiet precizi dwar x' kellhom jaghmlu biex jigu in regola, w fejn qalet li wara li rceviet id-dokument ta' kjarifikazzjoni minnghand il-Perit Spiteri msemmi fil-paragrafu precedenti, kienet qed tirrevoka l-ordni taghha biex jieqfu x-xogholijiet u ppermettiet biss li jsiru xi "*remedial works indicated by Perit Mariello Spiteri in his letter of 16th. April, 2007*" u fejn qalet li "*any further work is being prohibited*" u dan ukoll bla pregudizzju ghal kull azzjoni li setghet tittiehed skond l-art. 17 tal-Att XXVII tas-sena 2000. (Fols. 7,8, u 9)

Giet ukoll esebita mill-Perit Spiteri - fuq ordni ta' din il-Qorti - Occupation Health and Safety Authority - Construction Notification Form f' isem John Buttigieg ta' R.J.C. Developers ghall-"demolition/ excavation/

Kopja Informali ta' Sentenza

construction of building" fejn gew indikati bhala *design supervisor* l-Inginier Frederick Azzopardi u bhala *construction supervisors* : John Micallef o.b.o. John Micallef Builders Ltd u John Bonavia o.b.o. J. Bonavia & Nephews. Gie indikat f' din l-applikazzjoni li x-xoghol ta' kostruzzjoni kellu jibda fis-16 t' April, 2007 idum xi tnax il-xahar u li ser jimpjega sitt haddiema u hemm il-firem tal-Inginier Azzopardi u tar-rapprezentanti ta' dawn iz-zewg ditti (prezumibbilment ghax huma illeggibli) fuq dan l-istess dokument.

L-Appellat ma xehedx quddiem l-Ewwel Qorti w ergo ma xehedx ukoll fl-istadju tal-appell.

Ikkonsidrat;

Mill-ezami tas-sentenza appellata jidher li ma nghatat ebda motivazzjoni ghas-sentenza ta' liberazzjoni w din tghid testwalment biss :-

"Din il-Qorti ma ssibx lill-imsemmi imputat Robert Buttigieg hati u ghaldaqstant tilliberah."

Ikkonsidrat;

Illi l-appellat gie akkuzat **li bhala klient li ghalih qieghead isir zvilupp**..naqas milli jzomm *files* dwar sahha w sigurta' w jqieghdom ghad-dispozizzjoni ta' kull min irid jisspezzjonhom u li jkun jinhtieg l-informazzjoni mill-*file* biex ihares kull obligazzjoni li tohrog mill-ligi, ai termini ta' l-artikolu [recte: regolament] 3(2) tal-Avviz Legali 281/04.

Illi l-ewwel haga li trid tipprova l-Prosekuzzjoni hi li appellat kien il-klient. Issa r-Regolament 2 tal-Avviz Legali 281 tas-sena 2004 jiddefinixxi it-terminu "client" bhala :

"means any natural or legal person for whom a project is carried out."

Illi jirrizulta mix-xiehda ta' Melino Mercieca li l-appellat kien il-persuna li attenda ghal-laqgha li saret fl-ufficcju tal-awtorita' dak in-nhar tas-16 t' April, 2007, bhala l-persuna

Kopja Informali ta' Sentenza

li kien is-sid tal-post fejn kien qed jizviluppa. B' dana kollu meta l-ghada 17 t' April, 2007, l-Awtorita' kitbet lill-partijiet koncernati f' dan il-progett, ma indirizzatx l-ittra lill-appellat personalment izda lil The Directors, RJC Caterers. Fil-Construction Notification Form li jidher li sussegwentement ghall-inspection intbaghtet lill-Awtorita' pero' bid-data tas-16 t' April, 2007, l-isem tal-"Client" kien gie indikat bhala **"Mr. John Buttigieg"** u l-"Company Name" gie indikat bhala **R.J.C. Developers**. Il-Prosekuzzjoni (kuntrarjament ghal dak li sar fil-kaz tal-kuntrattur li ser jigi deciz ukoll fl-udjenza tal-lum) ma esebietx il-Memorandum and Articles ta' din is-socjeta' - jekk hija socjeta' - li minnhom talvolta seta' jirrizulta li l-appellat kien xi direttur, manager, segretarju jew ufficjal iehor simili tal-istess socjeta', li skond l-artikolu 13 tal-Interpretation Act (Kap.249 tal-Ligijiet ta' Malta), kien ikun kriminalment responsabbli ghal xi nuqqas kommess mill-istess socjeta'.

Illi fic-cirkostanzi ghalhekk ma giex pruvat, kif irid jigi pruvat skond il-ligi li l-appellat jaqa' taht id-definizzjoni ta' **"client"** ghall-fini tal-ligi w ergo ghalhekk l-imputazzjoni dedotta kontra tieghu - biss minhabba dan id-difett- ma tirrizultax pruvata.

Ghal dawn il-motivi l-appell qed jigi michud u s-sentenza appellata qed tigi konfermata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----